

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mevr. Ir. C.E.G. van Gennip
Postbus 90801
2509LV Den Haag

Datum
21 april 2022

Ons kenmerk
[REDACTED]

Pagina
1 van 6

Bijlage(n)

Onderwerp

Uitvoeringstoets Verzamelwet SZW 2023

Geachte mevrouw Van Gennip,

In uw brief van 15 februari 2022 (kenmerk 2022 [REDACTED]) heeft u UWV verzocht een uitvoeringstoets uit te brengen op een aantal wijzigingsvoorstellen in de Verzamelwet SZW 2023. In de meegestuurde tekst en toelichting staan de volgende voor UWV relevante wijzigingen:

- Eerbiedigende werking bij beëindiging overgangsrecht 13 weken voor werkende AOW-ers (wijzigingen in de Politiewet 2012, de Wet Ambtenaren Defensie, de Wet Werken na de AOW-gerechtigde leeftijd en de Ziektewet).
- Geen beëindiging Wajong in verband met inkomsten als er sprake is van Wsw-arbeid (wijzigingen in de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten).
- Verhoging van de beslagvrije voet vanwege hoge woonkosten (wijzigingen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).
- Gegevensverstrekking aan de Nederlandse Arbeidsinspectie (wijzigingen in de Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen).
- Herstel van enkele foutieve verwijzingen in de Wet Financiering Sociale Verzekeringen en de Ziektewet.

De beoogde invoeringsdatum van de hierboven genoemde wijzigingen is 1 januari 2023 met uitzondering van een wijziging in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering betreffende de inkomensgrens. Die wijziging treedt met terugwerkende kracht per 1 januari 2022 in werking.

Met deze brief voldoen wij aan uw verzoek. Hieronder benoemen wij kort onze bevindingen ten aanzien van de uitvoerbaarheid, de haalbaarheid, de handhaafbaarheid en de uitvoeringskosten van de hierboven genoemde wijzigingen. Wetstechnische opmerkingen hebben we al gedeeld met uw medewerkers.

Uitvoerbaarheid en haalbaarheid invoeringsdatum

- Eerbiedigende werking bij beëindiging overgangsrecht 13 weken voor werkende AOW-ers

Met deze wijziging wordt per 1 januari 2023 het bestaande overgangsregime in diverse wetten zodanig aangepast dat eerbiedigende werking aan de orde is. Met ingang van een nog nader bij

koninklijk besluit te bepalen datum (de beoogde datum is 1 juli 2023) geldt eerbiedigende werking voor lopende ziektegevallen. In die gevallen blijft voor werknemers met de AOW-gerechtigde leeftijd een termijn gelden van 13 weken in verband met het opzegverbod bij ziekte, de loondoorbetalingplicht bij ziekte en de duur van het recht op ziekengeld. Voor nieuwe ziektegevallen, die op of na de beoogde overgangdatum van 1 juli 2023 ontstaan, gaat de termijn van zes weken gelden. De eerbiedigende werking geldt niet voor de termijn van de herstelprognose bij ontslag wegens ziekte. Daarvoor geldt onmiddellijke werking, hetgeen betekent dat de verwachte hersteltermijn voor lopende ziektegevallen op de beoogde overgangdatum zes weken is.

Eerbiedigende werking bij beëindigen van het overgangsrecht voor werkende AOW-ers is voor UWV uitvoerbaar, op voorwaarde dat UWV de implementatieopdracht uiterlijk 1 juli 2022 ontvangt. De wijziging vraagt namelijk om een functionele aanpassing van het uitkeringsstelsel en die kent een minimale doorlooptijd van 6 maanden. Overigens hebben uw medewerkers aangekondigd de tekst van het wetsvoorstel nog aan te passen, want daarin staat nu abusievelijk in artikel VI (ziende op de Politiewet 2012) en in artikel XI (ziende op de Wet ambtenaren Defensie) dat de eerbiedigende werking ook van toepassing is voor de termijn van de herstelprognose bij ontslag wegens ziekte.

- Geen beëindiging Wajong in verband met inkomsten als er sprake is van Wsw-arbeid

In de Wajong worden uitzonderingen genoemd waardoor UWV de uitkering niet op die gronden mag beëindigen. De uitzondering 'het verrichten van Wsw-arbeid' wordt hier abusievelijk niet meer benoemd sinds de Wet vereenvoudiging Wajong, terwijl dit wel de bedoeling van de wetgever is. Met de Verzamelwet SZW 2023 wordt beoogd om inkomsten genoten uit Wsw-arbeid per 1 januari 2023 (opnieuw) op te nemen als uitzondering voor het beëindigen van het Wajong recht (hoofdstuk 2 en 3), als met deze inkomsten meer dan 75% van het maatmaninkomen wordt verdiend. Hiermee wordt onder meer het gestelde in een uitspraak van de CRvB van 2019 gecodificeerd.

Deze wetswijziging is uitvoerbaar per de beoogde invoeringsdatum van 1 januari 2023. UWV handelt in de praktijk al overeenkomstig de wijziging.

Na de start van de uitvoeringstoets heeft SZW verzocht om een aanvullende wetswijziging mee te nemen die hiermee verband houdt. De wetswijziging ziet op het creëren van een grondslag voor de ministeriële regeling Uitzondering toepassingstermijn anticumulatie. Deze regeling wordt te zijner tijd ook aangepast met dien verstande dat daarin wordt opgenomen dat inkomen zoals bedoeld in artikel 1 van die regeling niet van toepassing is op het bepaalde in de artikelen 2:16 lid 2 en 3:19 lid 2 Wajong. Als deze aanpassing wordt gepubliceerd, zonder dat de lagere regelgeving beschikbaar is, dan heeft dit tot gevolg dat het Wajong-recht nog steeds wordt beëindigd als de Wajonger met inkomsten als lid van de Eerste Kamer, een publiekrechtelijk lichaam dat bij rechtstreekse verkiezingen wordt samengesteld (bijvoorbeeld een gemeenteraad) of van een algemeen bestuur van een waterschap meer verdient dan 75% van het maatmaninkomen. Om inkomen van deze aard niet meer te laten leiden tot een beëindiging van het Wajong recht is het dan ook noodzakelijk dat SZW zorgt dat de gewijzigde lagere regelgeving ruim voor invoering van de aanpassing beschikbaar is. Een termijn van ten minste 6 maanden, derhalve uiterlijk 1 juli 2022, wordt hiervoor wenselijk geacht. Zonder aanpassing van de lagere regelgeving wordt de beoogde wijziging van de uitvoeringspraktijk niet geëffectueerd.

- Verhoging van de beslagvrije voet vanwege hoge woonkosten

Met de wijziging in de Verzamelwet SZW 2023 wordt beoogd de tijdelijke verhoging in verband met hoge woonkosten ook mogelijk te maken voor mensen met een laag inkomen en hoge woonkosten.

Het wetsvoorstel omvat wijzigingen in artikel 475da lid 5 en lid 7 Rechtsvordering.

Vervallen maximeringsvereiste en termijn

Door de beoogde wijzigingen in artikel 475da lid 5 Rv vervalt het vereiste dat de beslagvrije voet moet zijn gemaximeerd. Daarnaast verandert ook de eerste zes maanden termijn (ziende op de duur van de tijdelijke verhoging). De verhoging van de beslagvrije voet in verband met woonkosten is nog steeds aan een termijn gebonden, maar wat deze termijn gaat worden moet nog worden bepaald bij ministeriële regeling. De verlenging van deze eerste termijn, met zes maanden, blijft wel in stand. Door de termijn op te nemen in de ministeriële regeling kan er sneller worden ingespeeld op de ontwikkelingen op de woningmarkt.

De wijzigingen zoals bedoeld in artikel 475da lid 5 Rv zijn uitvoerbaar, mits UWV tijdig over de informatie beschikt die in de ministeriële regeling hierover komt te staan.

Ten aanzien van de termijn van de tijdelijke verhoging van de beslagvrije voet wordt opgemerkt dat UWV de verhoging van de beslagvrije voet nu niet aan een termijn verbindt maar rekening houdt met de specifieke situatie van betrokkene. Dit vanuit de context van de huidige woningmarkt situatie (krapte) waarbij de verwachting is dat deze situatie nog voor een langere periode aanhoudt. Het vinden van een goedkopere alternatieve woonruimte binnen een bepaalde termijn is op dit moment voor vele burgers geen reëel alternatief.

Aard van de woning en inkomensgrens

De Verzamelwet SZW 2023 brengt ook twee wijzigingen met zich mee ten aanzien van artikel 475da lid 7 Rv. Door de beoogde wijzigingen wordt het verzoek om een tijdelijke ophoging van de beslagvrije voet, naast burgers met een koopwoning, ook mogelijk voor burgers met een huurwoning die als gevolg van de aard van de woning niet in aanmerking komen voor huurtoeslag. Voorts wordt de inkomensgrens verhoogd, waardoor meer burgers in aanmerking kunnen komen voor de verhoging van de beslagvrije voet.

Inkomensgrens

De aanpassing wat betreft de inkomensgrens is uitvoerbaar, mits UWV en BKWI uiterlijk 5 weken voor implementatiedatum op de hoogte worden gesteld van de nieuwe normbedragen zodat deze bedragen tijdig kunnen worden verwerkt in de applicatie(s) en de instructies.

Aard van de woning

UWV vindt de gevraagde aanpassing van artikel 475da lid 7 Rv vanuit burgerperspectief wenselijk. Op basis van het huidige wetsvoorstel moet UWV echter zelfstandig toetsen of de huurwoning van betrokkene in aanmerking komt voor huurtoeslag. Concreet moeten we beoordelen of de woning van betrokkene een (studenten) kamer, recreatiewoning, woonboot, woonkeet, loods, onzelfstandige woonruimte of een zelfstandige woonruimte is. Deze toets kunnen wij niet in zijn volledigheid uitvoeren. De Wet op de huurtoeslag behoort immers niet tot het kennisgebied van UWV en UWV beschikt niet over onderzoeksfaciliteiten op dit terrein. Uw departement heeft daarom voorgesteld een beperkte toetsing te doen. Dit houdt in dat UWV haar toets uitsluitend op de letterlijke tekst van de huurovereenkomst zal baseren en geen nader onderzoek zal doen.

Er kleven echter risico's aan het uitvoeren van een beperkte toets:

1. Kans op willekeur: het is de vraag of de huurovereenkomst altijd voldoende specifieke informatie bevat over het gehuurde om de beoordeling te kunnen doen op grond van artikel 11 Wet op de huurtoeslag. De instructies worden zo goed mogelijk uitgewerkt, maar de kans bestaat dat een aanvraag voor een tijdelijke ophoging moet worden beoordeeld waarvan de huurovereenkomst niet goed onder die instructie kan worden ondergebracht;
2. Afwijzing van ophoging en bezwaar (of beroep): wanneer UWV het verzoek tot ophoging afwijst en de betrokkene in bezwaar (of beroep) gaat kan UWV in de bezwaar (of beroep) fase niet volstaan met een beperkte toets.

3. UWV in de rol van coördinerend deurwaarder: andere beslagleggers kunnen aan UWV, als coördinerend deurwaarder, vragen naar de hoogte van de beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd. UWV zal deze informatie moeten verstrekken (artikel 475i lid 5, onderdeel b Rv). Als UWV de beslagvrije voet heeft opgehoogd op basis van een beperkte toets dan is het de vraag of de andere beslagleggers daarin mee willen gaan of niet;
4. Inschatting aantal aanvragen onduidelijk: het is niet duidelijk hoeveel burgers een verzoek tot ophoging zullen aanvragen. We gaan nu uit van circa 500 aanvragen per jaar. Dit heeft ook implicaties voor de inschatting van de structurele meerkosten.

Dit betreft een principiële punt. Dit onderdeel van het wetsvoorstel brengt gezien hetgeen hierboven is beschreven, de nodige complexiteit met zich mee in de uitvoering. Dit staat haaks op de opdracht die SZW en UWV hebben om wet- en regelgeving juist te vereenvoudigen en te ontdoen van complexiteit. Dit onderdeel is echter een belangrijk knelpunt voor de betrokkene waarvan UWV voornemens is om deze op te nemen in de knelpuntenbrief. UWV wil graag meedenken in hoe dit op te lossen voor de betreffende betrokkene. Daarom zal UWV onderstaande proefaanpak hanteren, zoals ook aan uw departement is voorgesteld. Omdat we kiezen voor de proefaanpak verzoeken wij u deze aanpassing niet op te nemen in de wet, maar eerst de proefaanpak en evaluatie hiervan af te wachten.

Korte termijn- proefaanpak

Op korte termijn zal UWV, middels een proef, bij de betrokkene de huurovereenkomst opvragen wanneer de betrokkene een verzoek doet tot verhoging van de beslagvrije voet in verband met de woonkosten. UWV toetst beperkt de documentatie bij de beoordeling van het verzoek onder de volgende voorwaarden:

1. De proef wordt strak afgebakend qua tijd. We gaan uit van een proefperiode van 9 maanden. We bepalen precies wat we meten in deze periode en in welke gevallen de proef wordt vervolgd of gestopt in samenwerking met uw departement;
2. UWV heeft niet de expertise in huis om de aard van de woning met de uitzonderingen daarbij aan de hand van een (huur)overeenkomst te beoordelen. Derhalve toetst UWV beperkt. Dit houdt in dat we enkel de huurovereenkomst letterlijk op de woorden (studenten) kamer, recreatiewoning, woonboot, woonkeet, loods, onzelfstandige woonruimte of een zelfstandige woonruimte controleren. Het onderzoeken naar en/of het controleren van de aard van de woning is niet uitvoerbaar voor UWV;
3. Wij verzoeken u te bevestigen dat UWV kan volstaan met de beperkte toetsing m.b.t de aard van de woning. Tevens verzoeken wij u om in uw reactiebrief nogmaals expliciet aan te geven om welk type woning het precies gaat;
4. Mocht uit de proef blijken dat de uitvoering van artikel 475da lid 7 Rv tot problemen leidt, dan behouden we ons het recht voor om deze werkwijze alsnog 'niet uitvoerbaar' te verklaren. In dat geval is een structurele oplossing de enige optie. Ik verzoek u om de mogelijkheid van het op basis van de uitkomsten van de proef alsnog 'niet uitvoerbaar' verklaren van deze toetsing te bevestigen in de reactiebrief.

In de evaluatie zullen we ook de structurele meerkosten herijken aan de hand van de ontstane inzichten.

Langere termijn- gegevenslevering

Parallel aan de korte termijn proefaanpak onderzoeken UWV en BKWI, graag in samenwerking met uw departement, of de gegevens die nodig zijn voor de beoordeling op de lange termijn geleverd kunnen worden door een overheidsorganisatie. Een dergelijke levering vraagt een wettelijke grondslag. We attenderen u erop dat ook bij een mogelijk beperkt volume van aanvragen een langere termijnoplossing via een gegevensaanlevering gewenst kan zijn. Juist bij een beperkt

volume en door de hantering van een handmatige aanpak (opvragen en beoordelen van huurovereenkomsten) kunnen er in de uitvoering fouten ontstaan. Ook is het moeilijker om de kennis/kunde op deze werkwijze vast te houden wanneer het aantal aanvragen beperkt is.

Impact voor BKWI

Voor artikel 475da lid 5 Rv ziet BKWI geen problemen in het tijdig kunnen opleveren van de wijzigingen. Voor artikel 475da lid 7 Rv ziet BKWI geen problemen in het tijdig kunnen opleveren van de wijzigingen, mits deze vormgegeven worden conform het voorstel van een beperkte toets, waarvoor de beslagene het initiatief moet nemen waarbij de beslag leggende partij een oordeel velt op basis van de wet over het verhogen van de woonkosten in de BVV-berekening. Indien er een nieuwe bron ontsloten moet worden om dit geautomatiseerd te kunnen onderkennen, is hiervoor een nieuwe u-toets benodigd en is de datum van 1-1-2023 onhaalbaar.

- Gegevensvertrekking aan de Nederlandse Arbeidsinspectie

De Nederlandse Arbeidsinspectie houdt toezicht op het stelsel van werk en inkomen. Hiervoor worden onder andere bij UWV de benodigde inlichtingen ingewonnen en moet UWV alle daarvoor benodigde inlichtingen en (persoons)gegevens verstrekken. De verstrekking loopt via Suwinet. Om bijzondere persoonsgegevens te verwerken, moet er een expliciete verwerkingsgrondslag zijn, zo volgt uit artikel 9 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De nu voorgestelde wijziging heeft als doel het verduidelijken van de mogelijkheid van verstrekking van persoonsgegevens tussen de Nederlandse Arbeidsinspectie en de uitkeringsinstanties op wie men toezicht houdt, namelijk UWV, de SVB en gemeenten. Deze aanpassing moet voor invoering nader worden uitgewerkt in het Besluit SUWI.

Op dit moment is het nog niet bekend of de uitwerking in lagere regelgeving ertoe zal leiden dat meer of minder bijzondere persoonsgegevens met de Nederlandse Arbeidsinspectie zullen worden gedeeld. De impact is daarom nog niet bekend.

Als de aanpassing van de wet SUWI wordt gepubliceerd, zonder dat de lagere regelgeving beschikbaar is, dan heeft dit tot gevolg dat de grondslag voor deze levering van bijzondere persoonsgegevens ontbreekt. Voor de uitvoerbaarheid is daarom noodzakelijk dat SZW zorgt dat de lagere regelgeving ruim voor invoering van de aanpassing beschikbaar is, bij voorkeur ten minste 6 maanden, derhalve uiterlijk 1 juli 2022.

Impact voor BKWI

Voor de formalisering van de expliciete verwerkingsgrondslag bijzondere persoonsgegevens zien wij geen noemenswaardige problemen. Het uitbreiden van de gegevenslevering met het email adres is een behapbare wijziging. Indien er nog meer aanvullende gegevens benodigd zijn is het afhankelijk van of deze gegevens in de bron beschikbaar zijn. De controle op de security en privacy vereisten zijn niet noemenswaardig te noemen, een deel van de genoemde gegevens worden reeds geleverd onder de huidige privacy en security vereisten. Indien er andersoortige bijzondere gegevens moeten worden ontsloten, zoals bijvoorbeeld medische gegevens die bij de uitkerende instanties mogelijk aanwezig zijn, dan zou een nader onderzoek naar het beveiligingsniveau aan te raden zijn. Een eerste analyse sluit dit echter uit aangezien deze gegevens door de Arbeidsinspectie via de rechter-commissaris rechtstreeks bij de bron gevorderd moeten worden zonder tussenkomst van een derde partij zoals BKWI.

- Herstel van foutieve verwijzingen in de Wet Financiering Sociale Verzekeringen en de Ziektewet

De beoogde wijzigingen in de Wet Financiering Sociale Verzekeringen en de Ziektewet behelzen aanpassing van verkeerde verwijzingen en hebben geen impact op de uitvoering. Zij zijn uitvoerbaar per de beoogde invoeringsdatum van 1 januari 2023.

Handhaafbaarheid

De hiervoor genoemde wijzigingen zijn allemaal handhaafbaar.

Uitvoeringskosten

De structurele uitvoeringskosten bedragen € 35.000 per jaar.

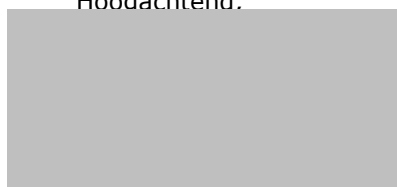
Hieronder worden de incidentele kosten nader gespecificeerd:

Incidentele kosten (€ mln)	2022	2023	Totaal
Beleid, procesontwerp en wetstechnisch handboek	0,02	-	0,02
Opleiding, werkinstructies en brieven	0,02	-	0,02
Ontwerp en bouw geautomatiseerde systemen	0,10	-	0,10
Test en implementatie geautomatiseerde systemen	0,01	-	0,01
Klant- en kenniscommunicatie en klantcontact	0,03	0,05	0,08
Projectorganisatie	0,00	-	0,00
Totale incidentele kosten	0,18	0,05	0,23

Tot slot

Wij zien uw reactie op het bovenstaande graag binnen zes weken tegemoet.

Hooachtend,

Voorzitter Raad van Bestuur